 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๕
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๑/๗
เรื่อง การยุติ (Off Hemodialysis) และการดูแลผู้ป่วยภายหลังการทำ Hemodialysis			

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อคงไว้ซึ่งสมดุลของระบบไหลเวียนของเลือด (hemodynamic stability)
- ๑.๒ เพื่อให้สามารถไล่เลือดกลับให้มากที่สุดป้องกันการเกิด blood loss
- ๑.๓ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ป่วยหลังการฟอกเลือดที่มีอาการผิดปกติ
- ๑.๔ เพื่อให้คำแนะนำผู้ป่วยหลังฟอกเลือดในการดูแลตนเองขณะอยู่ที่บ้าน และการเตรียมที่จะมาฟอกเลือดครั้งต่อไป

๒. ขอบเขต

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติ (Off Hemodialysis) และการดูแลผู้ป่วยภายหลังการทำ Hemodialysis

๓. นิยามศัพท์

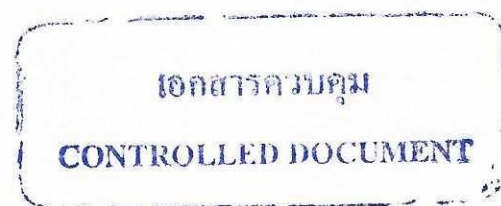
การยุติ (Off Hemodialysis) หมายถึง การหยุดฟอกเลือดตามเวลาที่กำหนดหรือเมื่อมีภาวะแทรกซ้อน โดยคืนเลือดกลับให้ผู้ป่วยมากที่สุดและรักษา Hemodynamic stability รวมทั้งป้องกัน Air embolism, Thromboembolism

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ๔.๑ พยาบาลวิชาชีพประจำการที่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต/พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม
- ๔.๒ พยาบาลวิชาชีพที่ยังไม่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางฯ และเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยไตเทียมภายใต้การควบคุมของพยาบาลที่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติการบำบัด ทดแทนไต/พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม

๕. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๕.๑ gauze sterile ๒ - ๓ ชิ้น
- ๕.๒ ๒% chlorhexidine gluconate
- ๕.๓ สำหรับผู้ป่วยที่ใช้ double lumen catheter
 - ๓๐ % citrate หรือ ๔% citrate in syringe ๓ ซีซี ๒ syringes
 - ๐.๙% NSS in syringe ๑๐ ซีซี ๒ syringes
 - fixomull ขนาด ๑๐x๑๐ เมตร
- ๕.๔ ๐.๙% NSS ๑,๐๐๐ ซีซี พร้อมชุดให้น้ำเกลือ
- ๕.๕ ถุงมือ sterile ๑ คู่, ถุงมือสะอาด ๑ คู่
- ๕.๖ พลาสเตอร์
- ๕.๗ ถังใส่ตัวกรองเลือด (เพื่อนำไปล้าง)
- ๕.๘ ถังใส่น้ำบริสุทธ์

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๕

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๒/๗

เรื่อง การยุติ (Off Hemodialysis) และการดูแลผู้ป่วยภายหลังการทำ Hemodialysis

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติ/Flow chart

๖.๑ ด้านผู้ป่วย

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล/ เจ้าหน้าที่พยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้		- ก่อนยุติการฟอกเลือด ๕ - ๑๐ นาที เพื่อประเมินอาการผู้ป่วยก่อนยุติการฟอกเลือด	
พยาบาล			
พยาบาล			
พยาบาล		- เครื่องไตเทียมจะมีสัญญาณเตือนทั้งเสียงและไฟกระพริบ ที่หน้าจอ UF Goal= ๐, Transmembrane pressure (TMP) จะลดลง	
พยาบาล			
พยาบาล		- โดยหนีบ clamp ที่สายทั้งสองด้านแล้วจึงปลดออกจากกัน	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๕

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๓/๗

เรื่อง การยุติ (Off Hemodialysis) และการดูแลผู้ป่วยภายหลังการทำ Hemodialysis

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">คืนเลือดเข้าตัวผู้ป่วย</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - โดยปลดสายส่งเลือดจากด้าน artery ใช้ ๐.๙ %NSS ประมาณ ๒๐๐ - ๓๐๐ ml - โดยใช้ความเร็วของblood pump ไม่เกิน ๒๐๐ ml/min - ระวังไม่ให้มีฟองอากาศเข้าสู่ตัวผู้ป่วย 	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">หยุด blood pump</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเลือดในสายส่งเลือดด้าน vein มีสีค่อนข้างใส 	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">clamp สายส่งเลือดและ AVF หรือ catheter ทางด้าน vein</div> <p style="text-align: center;">↓</p>		
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ปลดสายส่งเลือดออก</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีใช้ AVF/AVG <ul style="list-style-type: none"> ● ให้ปลดเข็ม AVF ออกทั้งสองด้าน ● ใช้ gauze กดห้ามเลือดไว้นาน ๕ - ๑๐ นาที ● ปิดพลาสติก ● ตรวจสอบ thrill และ Bruit - กรณีใช้ Double Lumen Catheter <ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ถุงมือ sterile ในการทำแผล <p>ไล่เลือดในสาย catheter ทั้งสองสาย ด้วย ๐.๙% NSS ข้างละ ๑๐ ซีซี push lock สายด้วย ๓๐% citrate หรือ ๔ % citrate ตามความจุสาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ปิด cap ทั้งสองข้าง <p>ความสะอาดแผลด้วย ๒% chlorhexidine gluconate ปิดทับด้วย gauze และปิด fixomull</p>	

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๕

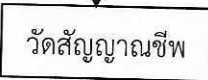

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

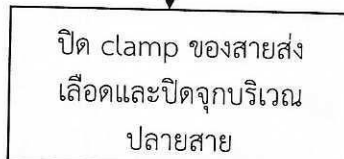
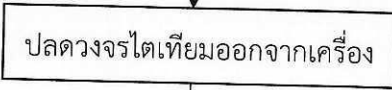
ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๔/๗

เรื่อง การยุติ (Off Hemodialysis) และการดูแลผู้ป่วยภายหลังการทำ Hemodialysis

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		- พร้อมทั้งประเมินอาการผู้ป่วย	
พยาบาล		- บันทึกใน Hemodialysis Flow Chart ให้ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมทั้งลงชื่อผู้ดูแล	- Hemodialysis Flow Chart

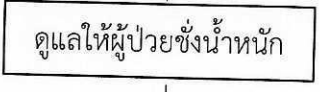

๖.๒ ด้านเครื่องไตเทียมและวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล/ เจ้าหน้าที่พยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้			
พยาบาล/ เจ้าหน้าที่พยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้			
พยาบาล/ เจ้าหน้าที่พยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้		- ตรวจสอบจุดต่าง ๆ ของตัวกรองเลือดและสายส่งเลือดว่าปิดหมดเรียบร้อยแล้ว	
พยาบาล/ เจ้าหน้าที่พยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้		- นำลงถังใส่ตัวกรองเลือดที่เตรียมไว้	

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๕
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๖/๗
เรื่อง การยุติ (Off Hemodialysis) และการดูแลผู้ป่วยภายหลังการทำ Hemodialysis			

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล/ เจ้าหน้าที่พยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้	<div style="text-align: center;"> </div>		
พยาบาล	<div style="text-align: center;"> </div>		
พยาบาล	<div style="text-align: center;"> </div>	<ul style="list-style-type: none"> - ด้วยการกำมือสลับการแบมือวันละหลายร้อยครั้ง หลีกเลี้ยงการเจาะเลือดวัดความดันโลหิต หรือนอนทับแขนด้านนั้น เพราะจะทำให้เส้นเลือดเสียได้ - การเตรียมตัวในวันที่จะมาฟอกเลือดครั้งต่อไป - ถ้ามีอาเจียนเป็นเลือด ถ่ายอุจจาระดำ บาดแผลจากการถอนฟันหรือทำหัตถการอื่นๆ และในผู้หญิงที่มีเลือดประจำเดือน จะต้องแจ้งแพทย์และพยาบาลทราบทุกครั้งที่มีการฟอกเลือด - การรับประทานยา จะต้องรับ ประทานยาอย่างสม่ำเสมอ ไม่เพิ่มหรือลดยาเอง - ควรชั่งน้ำหนักตัวทุกวันและควบคุมไม่ให้น้ำหนักตัวเพิ่มมากกว่าวันละ ๑ กก. - หลังการฟอกเลือด ๑-๒ วัน ควรหลีกเลี่ยงการกระทบกระแทกแรงๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการช้ำห้อเลือดได้ และถ้าต้องการตรวจรักษาด้านอื่น เช่น ทำฟัน ถอดเล็บ ตรวจหรือผ่าตัดตา ควรแจ้งแพทย์หรือพยาบาลหน่วยไต - เที่ยมทราบก่อนทุกครั้ง 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๕
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๗/๗
เรื่อง การยุติ (Off Hemodialysis) และการดูแลผู้ป่วยภายหลังการทำ Hemodialysis			

๗. เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรสุตา เอื้อมานะพงษ์, อัจฉรา บุญกาญจน์, ปิ่นแก้ว คล้ายประยงค์และจันทนา ชื่นวิสิทธิ์. (๒๕๕๐).
- แนวทางปฏิบัติการพยาบาลสำหรับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และการล้างไตทางช่องท้อง
- ชมรมพยาบาลโรคไตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: เอส พี เอ็ม การพิมพ์.
- ศิริกาญจน์ แซ่มลำเจียก. (๒๕๕๒). Hemodialysis Procedures: step by step. ใน ธนิต จิรนนท์ธวัช, สิริภา ช่างสิริกุลชัย, ธนินดา ตระการวณิช และวสันต์ สุเมธกุล (บรรณาธิการ). Practical Dialysis in the Year ๒๐๐๙. กรุงเทพมหานคร: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.

๘. บันทึก

- Hemodialysis flow chart

